

بیمه اتکایی و روش های جایگزین انتقال ریسک

ترجمه: شکوه علی اکبری

۱. مقدمه

حرفه ای و یا بیمه گران اولیه ای ارائه شود که مجاز به صدور بیمه نامه اتکایی هستند.

شرکت های بیمه منفعت بیمه گذاران را در شناسایی ریسک می دانند. آنها با سپردن بیمه به بیمه گران اتکایی ریسک را توزیع می کنند. بیمه اتکایی باعث می شود بیمه گر واگذارنده ریسک خود را کاهش دهد، توانایی پرداخت دیون خود را بالا ببرد، سرمایه قابل دسترس خود را با کارایی بالاتری به کار برد و ظرفیت صدور بیمه را افزایش دهد. بیمه اتکایی به بیمه گر واگذارنده کمک می کند تا به یک الگوی ریسک مطلوب و سنجیده دست یابد. [۱] در عین حال بیمه گر واگذارنده اولیه بدون در نظر گرفتن تحصیل بیمه اتکایی مسئول پرداخت کلیه خسارات به بیمه گذاران خواهد بود.

۲. انواع قراردادهای بیمه اتکایی سنتی

ریسک های ناشی از بیمه گران اتکایی برپایه قراردادهای سنتی به دو دسته "قراردادی" و "اختیاری" تقسیم می شوند. در بیمه های قراردادی، بیمه گر اتکایی به طور خودکار در داد و ستدها و پرتفوی ها و بخش های ویژه فعالیت های بیمه گر واگذارنده مشارکت دارد (بیمه های قراردادی، همچنین به عنوان بیمه اتکایی خودکار یا ظرفیت بیمه خودکار شناخته می شود). در قراردادهای بیمه اختیاری، بیمه گر اتکایی درصدی از هر ریسک را می پذیرد.

قراردادهای اتکایی ممکن است نسبی یا

بیمه اتکایی ممکن است توسط بیمه گران اتکایی

غیر نسبی باشد. بیمه نامه های اتکایی نسبی یک نوع قرارداد اتکایی است که بر اساس آن حق بیمه و میزان خسارت به تناسب میان بیمه گر اتکایی و بیمه گر واگذارنده تقسیم می شود. در بیمه نامه اتکایی غیرنسبی، حق بیمه از طرف بیمه گر واگذارنده به بیمه گر اتکایی پرداخت می شود ولی بیمه گر اتکایی تنها زمانی در پرداخت خسارت شریک می شود که میزان خسارت از مقدار مشخصی که به عنوان سهم بیمه گر واگذارنده تعیین شده است، تجاوز کند.

بنابراین پوشش بیمه اتکایی می تواند شکل های متفاوتی داشته باشد. معمولا مدت بیمه نامه های اتکایی برای بیمه های غیرزندگی، یک سال است و در این مدت فعالیت های مختلف کسب و کار را پوشش می دهد. بیمه نامه های اتکایی زندگی صرفا شامل یک شرط انقضاء در بیمه های اتکایی جدید است.

روش های جایگزین انتقال ریسک (ART)

ریسک بیمه گر ممکن است با استفاده از روش های جایگزین انتقال ریسک از قبیل بیمه اتکایی مالی و ضمانت نامه (ایمن سازی) به بیمه گذاران اتکایی و دیگر همتایان آنها، منتقل شود. معمولا، اوراق بهادار برای انتقال خطر بیمه ای از شرکت واگذارنده، به عنوان ضمانت نامه که معمولا از یک "کانون حمایت شده" یا یک "ابزار هدفمند ویژه" در انتقال ریسک از شرکت بیمه واگذارنده نقش فعالی دارد. امروزه بیشتر روش های ایمن سازی، به طور کامل تامین مالی شده اند. این بدان معنی است که

تداوم روش های ایمن سازی کلیه ریسک های ایمن شده را می پوشانند.

پوشش مشابهی می تواند توسط قراردادهای دیگر صورت گیرد (ART) که بعضی از آنها به وسیله بیمه گران اتکایی ارائه می شود. پوشش ART ممکن است بر مبنای فعالیت های چندگانه یا چند ساله و یا هر دو باشد و نیز می تواند مربوط به آینده یا گذشته باشد. قراردادهای می تواند حمایتی در برابر ریسک های مالی و عملیاتی می باشند. به طور مثال قراردادهای ART مانند قراردادهای سنتی بیمه اتکایی، بیمه گر واگذارنده اولیه را در برابر پرداخت دیون مورد حمایت قرار می دهد.

در بعضی از قراردادهای ART، انتقال ریسک بیمه ای در مقابل انتقال ریسک های مالی شامل ریسک بازار، نقدینگی و اعتبار در درجه دوم اهمیت قرار دارد. زمانی که از بیمه اتکایی نام برده می شود، بیشتر قضاوت ها متوجه قراردادی است که تنها در انتقال واقعی ریسک بیمه ای معتبر است. در بخشی از مدیریت ریسک سازمان ها، چنین قراردادهایی نقش مهمی ایفا می کنند. اما آنها به عنوان کاهنده ریسک های بیمه ای در نظر گرفته می شوند مگر اینکه انتقال این نوع ریسک به طور خاص ذکر شده باشد. در بعضی موارد تنها هدف از واگذاری ریسک، به دست آوردن نتایج مطلوب دیر گزارش های مالی است، ولی نباید از قراردادهای ART برای تحریف گزارش های درست و منصفانه مالی استفاده

کرد.

- ضرورت برگشت ریسک خالص.

- تعیین حداکثر حمایت قابل پیش بینی بیمه

اتکایی که توسط مدیریت ارشد تایید شده است.

مدیریت ارشد باید سیاست ها و دستور العمل های اجرایی را به وضوح تدوین کرده و استراتژی بیمه اتکایی را که توسط هیئت مدیره تنظیم شده است، تکمیل کند. از جمله:

- تنظیم دستور العمل های عملیات بیمه گری،

تشخیص انواع بیمه های صادر شده، تعیین سیاست گذاری ها و تعیین درجه خطر پذیری در انواع مختلف داد و ستدهای تجاری.

- ایجاد محدودیت بر روی انواع مقادیر

بیمه هایی که به طور خودکار تحت پوشش بیمه اتکایی قرار گرفته اند.

- تعیین معیارهایی برای کسب پوشش بیمه

اتکایی اختیاری، که به منظور اجتناب از ریسک های بدون پوشش محدودیت ها و شرایط پوشش بیمه اتکایی با شرایط فعالیت های زیر بنایی قابل رقابت باشد.

محدودیت پیرامون محدود کردن سهم

نگهداری ریسک خاص، برای تک تک رشته های

بیمه ای و یا کل رشته ها تعیین شود. همچنین ممکن

است بیمه گر واگذارنده برای هر ریسک یا هر حادثه

(یا ترکیبی از هر دو) سهم نگهداری را تعیین کند.

محدودیت ها باید مبتنی بر ارزشیابی مجموعه

ریسک (Risk Profile) شرکت و هزینه بیمه اتکایی

۳- استراتژی بیمه اتکایی و دستور العمل های

مدیریتی (هیئت مدیره)

هر بیمه گر باید یک استراتژی بیمه اتکایی داشته باشد که توسط هیئت مدیره آن به تصویب رسیده و برای الگوی ریسک شرکت بیمه مناسب باشد. استراتژی بیمه اتکایی بخشی از استراتژی کلی عملیات بیمه گری شرکت بیمه خواهد بود. هیئت مدیره باید استراتژی بیمه اتکایی را در هر سال بازنگری کند. (در بیمه های زندگی این دوره احتمالا کوتاه تر است) به علاوه استراتژی بیمه اتکایی باید در مواردی مثل تغییر شرایط شرکت بیمه، تغییر استراتژی عملیات بیمه گری و تغییر وضعیت قانونی بیمه گر اتکایی، بازنگری شود.

استراتژی بیمه اتکایی باید استراتژی مدیریت اتکایی بیمه گر واگذارنده را تعریف و تدوین کرده و دستور العمل هایی را در موارد زیر معین کند:

- خریداری بیمه اتکایی.

- چگونگی انتخاب بیمه گران اتکایی از جمله

چگونگی تشخیص درجه اطمینان به آنها.

- نوع وظیفه مورد نیاز در زمان مشخص.

- چگونگی نظارت بر برنامه بیمه اتکایی (به

طور مثال سیستم کنترل درونی و گزارش گیری)

- هیئت مدیره باید مطمئن شود که همه شرایط

و مقتضیات قانونی رعایت شده و محدودیت های زیر

اعمال شده باشد:

ART و روش جایگزین انتقال ریسک (Alternativy Risk Transfer) به تنوع دست یابند.

عموما صحبت بر سر این است که اگر در ارتباط با انتخاب بیمه گر اتکایی یا ثبت وثیقه هیچ گونه محدودیت یا شرطی وجود نداشته باشد، از تعداد کمتری از بیمه گران اتکایی استفاده می شود که در این صورت یک بیمه گر واگذارنده باید بیشتر به امنیت بیمه گران اتکایی خود اهمیت دهد. اگر یک شرکت پیرامون توان یا امنیت یک بیمه گر اتکایی توصیه و سفارش کند، شرکت بیمه قانع می شود این توصیه صحیح است. به طور مشابه اگر پوشش اتکایی از طریق یک واسطه به عمل آید، شرکت باید ریسک عملیاتی (Operational Risk) همراه با معادله را ارزیابی کند.

مدیریت باید اطمینان دهد که سیستم اطلاعات مدیریتی سریعاً می تواند با توجه به گزارشات پی در پی و سطح جزئیات مربوطه، تمامی نیازهای هیئت مدیره را برآورده کند. به علاوه برای اطمینان از صدور تمامی حق بیمه ها (Under writing مطابق با بیمه نامه شرکت Company s policy) و ارائه پوشش مناسب بیمه اتکایی برنامه ریزی شده، وجود سیستم های مناسب کنترل داخلی ضروری است. سیستم های کنترل صدور حق بیمه باید قادر باشد زمانی که بیمه گران از محدودیت های مجاز خود یا از دستورالعمل های شرکت بیمه، تخلفی کردند به موقع تشخیص داده و

باشد. بیمه گر باید برای حمایت در برابر قبول ریسک، حتما سرمایه کافی داشته باشد. این احتمال وجود دارد که برخی بیمه گران در تصمیمات اجرایی خویش از نتایج روش های تحلیل مالی پویا [۲] (dynamic financial analysis techniques) به عنوان اطلاعات اولیه داده ها یا از پوشش بیمه اتکایی به عنوان یکی از متغیرها استفاده کنند.

بیمه گر واگذارنده باید جدیدترین فهرست مورد تایید از بیمه گران اتکایی را نگهداری کند و برای هر یک از بیمه گران اتکایی سطح مشخصی از در معرض خطر بودن (exposure) مشخص شود. برای انجام این امر، بیمه گر واگذارنده باید توانایی و تمایل بیمه گران اتکایی را در تکمیل تعهدات قراردادیشان ارزیابی کند، به گونه ای که در انجام وظایف خویش قصور نکنند، چنین برآوردی نیاز دارد که آیا وثیقه (Collateral) (یا برگه ضمانت نامه) ثبت شده است یا خیر؟ همچنین این برآورد باید اثرات و نوع وثیقه ای را محاسبه کند که بیمه گر اتکایی در حمایت از بیمه گران واگذارنده تایید کرده است. خطوط اعتباری بیمه گر واگذارنده باید برای کنترل درجه خطر پذیری هر یک از بیمه گران اتکایی سیستمی ایجاد کند.

به منظور اصلاح و بهبودی امنیت پوشش اتکایی، بیمه گران واگذارنده ممکن است ترجیح دهند تا از بیمه گران اتکایی متفاوت استفاده کنند. همچنین ممکن است از طریق به کارگیری روش های خاص

گزارش دهند. در غیر این صورت، این سیستم ها باید ریسک ها را فراتر از سرمایه (Capital base) شرکت در نظر بگیرند.

کنترل داخلی

وجود سیستم های کنترل داخلی به منظور حصول اطمینان از این که ادعای خسارات به بیمه گر اتکایی مربوطه گزارش شده است و همچنین پرداختی های خسارات (Claims payment) بیمه اتکایی به سرعت انجام می شوند، ضروری است. کنترل بیمه ای ممکن است موارد ذیل را شامل شود: برآورد آماری ریسک (Actuarial assessment of the risk) و انتقال ریسک به همان صورتی که فرض شده، بررسی مجدد قراردادهای بیمه اتکایی. هیئت مدیره باید پیرامون اثر بخشی و عملکرد سیستم مطالبات (ادعای خسارات) و همچنین تعرفه های حمایتی بیمه اتکایی (Reinsurance protection) گزارشات جامع و منسجمی دریافت کند. سیستم های کنترل داخلی شرکت ها باید وابسته به حسابرسی منسجم و منظم باشند.

۴ رژیم نظارتی برای فعالیت های بیمه ای (پوشش بیمه اتکایی و تامین امنیت)

ناظر باید ثابت کند که هیئت مدیره برای بررسی، عملیات بیمه گری و بیمه اتکایی، چارچوب استراتژیک کاملی برقرار ساخته است. ناظر باید برای ارزیابی پوشش بیمه اتکایی، امنیت بیمه گر اتکایی و وثیقه ای که ممکن است ثبت شود، دارای

تخصص کافی باشد یا به کارشناسان متخصص در این زمینه دسترسی داشته باشد.

معمولا ناظر با اطمینان از این امر که شرکت از سیاست ها، سیستم ها و روش های مناسب و درستی برخوردار است و همچنین با تمرکز بر تحقیقات مفصل و جزیی پیرامون مسائلی که نگرانی های عمده و خاصی را عنوان می سازند، از روش متکی به ریسک (Risk-bases approach) استفاده می کند.

ناظر باید قبل از اعطای جواز بیمه از مدیریت ریسک و استراتژی های بیمه اتکایی برنامه ریزی شده شرکت و همچنین سیاست های مرتبط با آن رضایت کامل داشته باشد. در زمان بررسی برنامه فعالیت های بیمه ای یک شرکت بیمه، او باید ارزیابی کند که آیا بیمه اتکایی پیشنهادی، حداکثر خسارت پیش بینی شده (MPL) را پوشش می دهد.

در برنامه فعالیت های بیمه ای شرکت باید تعیین و تشریح شود که چگونه و در چه حدی سیاست های آتی شرکت تحت بیمه اتکایی در خواهند آمد. ناظر باید ارزیابی کند که آیا بیمه گران اتکایی امنیت کافی را برای بیمه شوندگان تامین می کنند. در بیشتر موارد، از طریق تبادل اطلاعات میان ناظران می توان این ارزیابی را گسترش داد و بهبود بخشید.

شرکت ها در تمامی شرایط باید پوشش مناسب و کافی بیمه اتکایی را تامین کنند. ناظران

● ناظران باید اطلاعات ارزیابی پوشش اتکایی شرکت را محرمانه نگه دارند.

به منظور استفاده از این اطلاعات سایر اطلاعات مربوطه که در این زمینه طی بازرسی انجام شده در محل دریافت می شوند، عدم کفایت در امنیت بیمه گر اتکایی، عدم رعایت استراتژی بیمه اتکایی شرکت، وثیقه نامناسب و نا کافی (وقتی قابل اجرا باشد) یا استفاده از بیمه گر اتکایی تایید نشده، ناظر باید برای اعمال اقدامات اصلاحی از قدرت اجرایی و قانونی برخوردار باشد.

ناظر باید در اجرای اقدامات اصلاحی بیمه نامه در زمان محاسبه مقتضیات توانایی پرداخت بدهی (Solvency) و محدودیت های فنی (technical provisions) برای اصل خالص یا در زمان تعیین پوشش محدودیت های فنی ناخالص از طریق قابلیت پوشش بیمه اتکایی، از قدرت کافی برای رد اعتبار بیمه اتکایی، به طور کامل یا نسبی، برخوردار باشد. همچنین باید قادر باشد تا بیمه گر واگذارنده را ملزم به:

(۱) کسب پوشش اتکایی بیشتر

(۲) ارائه سرمایه بیشتر

(۳) برقراری محدودیت های فنی بیشتر

(۴) ثبت وثیقه بیشتر (در صورت قابلیت

اجرای وثیقه) کند.

چنین اقداماتی باید مطابق با اصول شفاف و

بر مبنای معیارهای واقع بینانه صورت گیرد:

باید به طور منظم پوشش بیمه اتکایی و الگوی ریسک (طبقه بندی ریسک) بیمه گران واگذارنده را ارزیابی کنند. با وجود اینکه بسیاری از قراردادهای بیمه اتکایی یک سال اجرا می شوند، اما برخی از قراردادهای بیمه به ویژه بیمه زندگی و همچنین برخی از قراردادهای ART برای سال های بیشتری می توانند اجرا شوند. در چنین مواردی، ناظران تمایل دارند تا برای تامین امنیت کافی بیمه شوندگان از عملکرد بیمه گر اتکایی، به عنوان یک شریک در بلند مدت اطمینان حاصل کنند.

ناظران باید پیرامون به کارگیری بیمه گر اتکایی و تنظیم پوشش اتکایی، اطلاعات کافی و مرتبط دریافت کنند. اطلاعات مربوطه عبارتند از:

● گزارشاتی که پوشش اتکایی و برنامه یا قراردادهای بیمه اتکایی را تشریح می کنند.

● اظهارنامه های مالی، شامل نتیجه و ماحصل

بیمه اتکایی، مبالغ به تعویق افتاده از بیمه گران اتکایی

و همچنین تاثیر روش های ART، از جمله بیمه اتکایی

مالی (Financial reinsurance). ناظران باید کیفیت

و اعتبار اطلاعات ارائه شده را بررسی کنند.

اطلاعات ممکن است به شکل ذیل ارائه شوند:

● رونوشتی از قراردادها و الحاقیه ها.

● رونوشتی از بیمه نامه های موقت.

(Cover notes)

● نتایج نظارتی.

● خلاصه و شرح قراردادهای کتبی.

ولاگان کلیدی:

بیمه اتکایی، بیمه اتکایی نسبی، بیمه اتکایی اختیاری، بیمه اتکایی قراردادی، قراردادهای بیمه اتکایی الگوی ریسک.

منبع:

www.Reinsurance.com

ناظر ممکن است ترجیح دهد تا اطلاعات ریسک تطابقی را به شکل اطلاعات پایه یا تشابهات در اختیار بیمه گران قرار دهد. این اطلاعات به مدیریت امکان می دهد تا کیفیت پوشش اتکایی را در مقایسه با معیارهای بازار بیمه ارزیابی کند و در صورتی که مجموعه (سبد) ریسک آن شرکت قابل قبول و سنجیده باشد، تصمیمات مهمی اتخاذ کند.

توضیحات:

۱. الگوی ریسک تعهد مالی، رابطه میان ریسک هایی را منعکس می کند، که توسط تعهدات مالی و توانایی مالی بیمه گران تخمین زده شده است.

۲. این روش با روش سنتی متفاوت است زیرا روش های سنتی شامل تفسیر روندها و نسبت های تاریخی (یعنی ایستا) است. شخصی که با رایانه کار می کند، می تواند با آن چندین سناریو را بر مبنای مجموعه قراردادهای و برآوردهای احتمالی از متغیرهای اصلی شبیه سازی کند. این متغیرهای اصلی عبارتند از: تعیین قیمت و پوشش بیمه اتکایی، میزان حق بیمه، کفایت در تعیین قیمت بیمه، سود یا زیان صدور حق بیمه، بلزده سرمایه گذاری، کافی بودن سرمایه بیمه، حادثه فاجعه آمیز و هزینه سرمایه. نتیجه توزیع این متغیرها را می توان برای اثرگذاری بر مدیریت تصمیمات اجرایی شرکت به کار برد.